

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
24 juni 2024 (mondelinge uitspraak 20 juni 2024)

Zitting: 20 juni 2024 te Amersfoort
De commissie bevindt zich in De Brink op het terrein van
De mondelinge behandeling vindt via beeld- en geluidsverbinding plaats.

Klachtnummer: KC 2024 – 040

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klacht:
Klager is het niet eens met de opname in een accommodatie.
Klager zegt dat hij niet is gehoord door de burgemeester. Hij heeft niets verkeerd gedaan.
Klager heeft verschillende keren gevraagd naar de reden, maar geen concreet antwoord gekregen.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 13 juni 2024 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen. Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 17 juni 2024 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 17 juni 2024 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 20 juni 2024.
- De commissie heeft aangeklaagde verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft op 18 juni 2024 een schriftelijke reactie ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 20 juni 2024 plaatsgevonden. Dezelfde dag is de beslissing, zie punt 7, aan klager, aangeklaagde en de pvp medegedeeld (per e-mail en telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op Er is een blanco psychiatrische voorgeschiedenis. Wel zijn er verschillende agressie-incidenten. Op 4 juni 2024 heeft er een incident met een 13-jarige

buurjongen plaatsgevonden, waarbij klager deze buurjongen met een fietsslot zou hebben geslagen. Klager heeft spullen hinderlijk voor de deur van medeflatbewoners gezet en hondenpoep in brievenbussen gedaan. Ook heeft hij een plastic hart voor de deur van een buurvrouw opgehangen. Meerdere flatbewoners hebben de afgelopen dagen melding gedaan bij de politie, omdat ze zich bedreigd voelden door vreemd gedrag van klager. Klager heeft zowel bij de woning als in de horeca bij het centrum overlast veroorzaakt, waarover de politie afgelopen maand steeds meer meldingen krijgt en waarvoor klager ook een gebiedsverbod heeft gekregen. De meldingen gaan om dreiging, belediging, openbaar dronkenschap. Klager heeft geen ziektebesef of -inzicht. Hij werkt niet vrijwillig mee met behandeling/opname. Er is sprake van een verhoogde stemming met onvoorspelbaar (wisselend) agressief gedrag.

Op 9 juni 2024 heeft de burgemeester een crisismaatregel genomen, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

De zorgverantwoordelijke heeft klager op 9 juni 2024 onderzocht en op 9 juni 2024 is de voorgenomen beslissing met hem besproken.

Op 9 juni 2024 wordt aan klager de informatie over het verlenen van verplichte zorg door de geneesheer-directeur overhandigd.

Op 9 juni 2024 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de (machtiging tot voortzetting) crisismaatregel.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 9 juni 2024 dat onder meer de volgende verplichte zorg zal worden gegeven: het opnemen in de accommodatie. Klager is manisch ontregeld, waardoor hij in conflict komt met anderen en waardoor hij ook agressie over zichzelf afroept. Klager behoeft behandeling in een klinische setting, maar vanwege het ontbreken van ziekte-inzicht stemt hij hier vrijwillig niet mee in.

Op 13 juni 2024 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat, antwoordt hij dat hij zoals hij zegt een beetje platgespoten is. Hij wordt daar niet vrolijk van, maar is een beetje sloom. Klager vindt de tijd in de instelling zonde van zijn tijd en energie. Hij hoeft niet zozeer naar huis, maar wil naar buiten, naar een vriend.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat de aanleiding voor de opname een bipolaire stoornis is.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij is bedreigd door zijn buurman met een stanleymes. De burens hebben gezegd dat hij een wapen bij zich zou hebben, maar dat was volgens klager een schroevendraaier. Klager zegt dat hij de politie heeft gebeld. De politie kon geen wapen vinden. Klager vertelt dat hij toen naar zijn kamer moest gaan. Hij heeft een boekje over pesterijen gepakt en is daarmee naar beneden gelopen om dit aan de politie te overhandigen.

Klager zou te hard schreeuwen en wilde zijn identiteitsbewijs niet laten zien en is toen meegenomen naar een psychiatrische instelling.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij te druk, te mondig en te direct zou zijn. Hij vindt dat hij ten onrechte is opgenomen en wil hiervoor een schadevergoeding hebben. Ook zegt klager kosten te hebben gemaakt die van invloed zijn op zijn eigen risico bij de zorgverzekeraar. Op de vraag of klager vindt dat de opname hem nog iets goeds heeft gebracht antwoordt hij dat hij goed eten krijgt en dat de natuur mooi is. Hij is niet van mening dat zijn psychische toestand verbetert en doet nog steeds zoals hij altijd doet.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd, antwoordt hij dat hij door meerdere psychiaters altijd is goedgekeurd. Hij zegt dat hij mild autistisch is. Klager vindt het in de kliniek smerig.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft dhr. B., namens aangeklaagde verweer, gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt dhr. B. dat er geen minder ingrijpende maatregel mogelijk is. Het manisch toestandsbeeld moet stabiliseren. Klager heeft al langer een delict gedrag dat geëscaleerd is in een manisch beeld. Klager was eerst alleen in beeld bij de politie, maar nu sterker in beeld bij de psychiatrie. Herstel gaat heel langzaam, omdat klager medicatie weigert. Hij is volgens dhr. B. wel iets rustiger dan bij opname, maar het gaat heel geleidelijk. Op de vraag naar het perspectief van klager antwoordt dhr. B. dat klager tot een aantal jaren geen psychische symptomen had, nu ontremd gedrag heeft en dat herstel langzaam zal gaan. Het is wel de bedoeling dat klager op den duur terugkeert naar huis.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken en de informatie van wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de burgemeester genomen crisismaatregel op 6 juni 2024 en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvvgz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen

toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 9 juni 2024 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 9 juni 2024 blijkt dat klager bij aangeklaagde bekend is met een psychische stoornis.

De zorgverantwoordelijke heeft zich op 9 juni 2024 op de hoogte gesteld van de gezondheidstoestand van klager en hem onderzocht. Hij heeft op 9 juni 2024 overleg met klager gehad over de voorgenomen beslissing. De beslissing is op 9 juni 2024 op schrift gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. De geneesheer-directeur heeft klager een afschrift van de beslissing gegeven en hem 9 juni 2024 schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon.

De commissie acht dat met wat uit de stukken, de informatie zoals opgenomen in de decursus, de schriftelijke reactie van aangeklaagde en hetgeen op de zitting naar voren is gebracht voldoende aannemelijk is gemaakt dat zonder de opname op een gesloten afdeling een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klager ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1., lid 2 onder a. Wvggz.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychotisch toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. Klager heeft een manisch- psychotisch toestandsbeeld met daaruit voortvloeiend acuut gevaar. Hij heeft een buurman bedreigd met een stanleymes en heeft een buurjongen met een fietsslot geslagen. Klager veroorzaakt in de horeca bij het centrum overlast in de vorm van dreiging, belediging en openbaar dronkenschap. In de kliniek is klager fysiek en verbaal dreigend.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie op grond van artikel 8:9 Wvggz **ongegegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **ongegrond**

De commissie ziet, nu de klacht ongegrond is verklaard, geen aanleiding om een schadevergoeding toe te kennen.

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. M.M. Kok, voorzitter,
Dhr. drs. R. Fiddelaar, psychiater,
Dhr. drs. G.A. van Herk, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.